

BiblioMAGAZIN

Buletinul informativ al ANBPR

Anul V, Nr. 2(13), Septembrie 2013

DIN SUMAR:

EDITORIAL

1

EVENIMENTE CU ȘI DESPRE
BIBLIOTECI

2

LECȚII ÎNVĂȚATE

4

BREAKING NEWS

13

ȘTIRI DIN FILIALE & VARIA

15

FORMARE PROFESIONALĂ

18

SECURITATEA SISTEMELOR
INFORMATICE

19

EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ

20

Editorial

SmartLibraries sau pariul
bibliotecilor cu modernitatea

O oportunitate extraordinară pentru biblioteci și bibliotecari în ultimul deceniu este aceea de a se transforma din furnizori de informații în brokeri de cunoștințe. Această transformare a început deja să se producă odată cu introducerea de servicii moderne de bibliotecă și cu expansiunea tehnologiei în biblioteci, la scară largă.

În România, un mod extrem de interesant de a face loc „bibliotecilor deștepte” este acela de a le acorda un rol-cheie în guvernarea inteligentă. Indiferent de investițiile în informatizare, organizațiile guvernamentale se erijează încă într-un arbitru de tranzacții, punând mare accent pe documente și înregistrări.

Deși astăzi accesul la toate aceste date pentru cetățeni este, cu siguranță, mult îmbunătățit, posibilitățile de a utiliza informațiile într-un mod benefic sunt departe de a fi epuizate. Și asta pentru că, dincolo de date, avem nevoie de cunoștințe, de informații validate prin experiență, iar la acest capitol biblioteca și bibliotecarii inteligenți oferă un avantaj greu egalabil.

Mai mult decât oricare dintre entitățile active în comunitate, atât la nivel social, cât și comunitar,

Dragoș-Adrian Neagu
Președinte ANBPR

biblioteca publică are abilitatea de a „conecta” rețele, de a stabili borne, de a orienta publicul în orice demers de agregare a informației. În felul acesta, în efortul lor de a ajunge rapid și eficient la rezultate, utilizatorii nu se vor mai irosi în încercări sterile sau redundante, ci vor avea o plajă mult mai ofertantă de alegeri și de bune practici.

Pornind de la aceste premise, avem motive să credem că, prin Conferința SmartLibraries de la Sibiu, vom deschide calea unei abordări inovatoare asupra bibliotecilor și implicării lor esențiale în ecuația modernității.

Asociația Națională a Bibliotecarilor și
Bibliotecilor Publice din România

Cea mai mare organizație profesională a
bibliotecarilor din bibliotecile publice

- Filiale cu acoperire națională
- Peste 3300 de membri activi
- 20 de ani de activitate în interesul
profesiei de bibliotecar

Evenimente cu și despre biblioteci

Biblioteca Județeană Satu Mare: 2.000 de participanți în cadrul programului național Școala Altfel

În perioada 1-5 aprilie 2013, pragul Bibliotecii Județene Satu Mare a fost trecut de 2.095 de participanți la activitățile derulate pentru a susține proiectul național inițiat de Ministerul Educației Naționale "Să știi mai multe, să fii mai bun" în cadrul Săptămânii "Școala altfel", dar și la alte activități destinate unui public larg, din toate categoriile socio-profesionale și de vârstă. Pe tot parcursul acestei perioade, serviciile de bibliotecă și-au urmat cursul firesc, iar orarul pentru public nu a suferit modificări. Secția de împrumut pentru copii a înregistrat un număr record de participanți.

Copii din numeroase instituții de învățământ preșcolar, primar și gimnazial, din municipiul și județul Satu Mare, îndrumați de educatorii și dascălii coordonatori, au vizitat secția destinată lor, căutând cu mare interes comorile ascunse în filele cărților și deslușirea tâcului poveștilor citite cu mare drag de către regi și regine, prințese și zâne, în lumina camerelor de luat vederi și a blițurilor fotoreporterilor prezenți la "Maratonul poveștilor".

Inițial, această activitate a fost gândită să se desfășoare în data de 2 aprilie, fiind parte integrantă a celei de a patra ediții a programului "Săptămâna familiei, săptămâna fără TV", program inițiat de Asociația Zibo Help, având ca principal obiectiv încurajarea lecturii ca alternativă de petrecere a timpului liber. Printr-o întâmplare fericită, în data de 2 aprilie, întreaga lume sărbătorește Ziua Internațională a Cărții pentru Copii și ziua de naștere a cunoscutului scriitor danez Hans Christian Andersen, motive întemeiate pentru bibliotecarii din cadrul Secției de

împrumut pentru copii pentru a primi oaspeți întreaga săptămână, așa cum îi stă bine unei serbări regale.

Pe parcursul săptămânii 1-5 aprilie, 1.464 de copii au participat la "Maratonul poveștilor". În data de 2 aprilie au fost înregistrați 959 de participanți

La reușita acestei activități și-au adus contribuția persoane publice notabile care au înțeles mesajul transmis de organizatori și au acceptat cu mare bucurie provocarea de a lectura copiilor povești în spațiul bibliotecii publice. Au fost încoronați regine și regi ai poveștilor: Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare; Marcela Papici, viceprimarul Municipiului Satu Mare; Radu Roca, viceprimarul Municipiului Satu Mare; Dorel Coica, primarul Municipiului Satu Mare; Ioan Mircea Ardelean, directorul executiv al Direcției Generale a Finanțelor Publice Satu Mare; Sorin Martin Vereș, directorul Căminului din cadrul Instituției

Prefectului; Camelia Vescan, șef serviciu, comisar în cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Satu Mare. Copiii participanți au ascultat cu mare interes poveștile lecturate și, prin curiozitatea și dezinvoltura caracteristice vârstei, au atribuit acestei activități un caracter interactiv și foarte destins.

Principalul complice al prințeselor din povești a fost d-na Angela Câmpian, directorul interimar al Bibliotecii Județene Satu Mare, care s-a ocupat de întâmpinarea oaspeților de seamă cărora le-a conferit titlul onorific de rege sau regină pentru o zi prin înmânarea celor trei elemente definitorii: coroana regală, capa regală și cartea de povești.

Primii copii care și-au anunțat participarea au fost de la școlile Bălcescu-Petofi, Lucian Blaga, Grigore Moisil, Dr. Vasile Lucaciu, Constantin Brâncoveanu, Octavian Goga, Avram Iancu și grădinițele nr. 9, Voinicelul, Mondiala, Draga mea din municipiul Satu Mare. Programările inițiale anunțau un număr de cca. 600 de

Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare, și Marcela Papici, viceprimarul Municipiului Satu Mare, împreună cu copii

participanți. În urma articolelor apărute în presa scrisă locală și a știrilor din cadrul emisiunilor informative de la posturile locale și regionale de televiziune, sute de copii de la instituțiile de învățământ menționate și de la alte școli din județ (Micula, Homorodu de Mijloc, Dumbrava, Călinești și Vetis) și-au manifestat dorința de a participa la "Maratonul poveștilor" organizat de BJSM. Astfel că, la finalul săptămânii, numărul participanților a ajuns la o valoare aproape triplă față de numărul anticipat.

Vestimentația personajelor de poveste a fost asigurată de către Teatrul de Nord Satu Mare.

La Biblioteca Județeană Satu Mare, 10 adolescenți au învățat să facă filme

A doua activitate, cursul de Povestiri digitale, s-a desfășurat în perioada 1-5 aprilie, în intervalul orar 08,00-11,00 și a fost destinată adolescenților. La acest curs, susținut de Centrul de formare Biblionet, prin cei doi bibliotecari-traineri Raluca Istrate și Bianca Ciceo, au participat 10 elevi de la Colegiul Economic "Gheorghe Dragoș". Obiectivul principal al acestei activități constă în dobândirea de către cursanți a abilităților necesare pentru a realiza filme cu ajutorul tehnologiei IT de ultimă generație de care dispune Biblioteca Județeană Satu Mare, tehnologie donată de Fundația "Bill & Melinda Gates" și IREX România, prin Programul național "Biblionet - lumea în biblioteca mea".

Dorel Coica, primarul Municipiului Satu Mare

Participanții au primit cu interes și implicare această activitate, iar roadele muncii lor sunt disponibile pentru vizionare pe pagina web a bibliotecii (www.bibliotecasatumare.ro), la secțiunea Ultimele evenimente, povestiri digitale și pe contul de Facebook al bibliotecii. Pentru a încuraja și alți tineri spre astfel de activități, filmele realizate cu ajutorul tehnologiei IT vor putea fi vizionate și în cadrul programului "Nocturna bibliotecilor", la finele lunii, în noaptea de 26/27 aprilie.

„Credem că acest curs s-a dovedit o alternativă plăcută și utilă de învățare și suntem sigure că lucrurile pe care

le-au învățat acum le vor folosi și altă dată pentru a face "altfel" de proiecte la școală, pentru concursurile școlare tematice și poate într-o bună zi vor candida la Oscar", au declarat cei doi bibliotecari-traineri.

Deschiderea filialei de carte românească în Cassino, Italia, prezentată în cadrul unei conferințe de presă

În cadrul conferinței de presă din 1 aprilie a.c., conducerea instituției a informat publicul cu privire la îndeplinirea unui îndrăzneț obiectiv pentru anul în curs, și anume deschiderea unei filiale de carte românească în orașul Cassino, Regiunea Frosinone din Italia. La conferința de presă au participat: Ioan Mircea Ardelean, directorul executiv al Direcției Generale a Finanțelor Publice Satu Mare, inițiatorul proiectului - în calitate de manager al Bibliotecii Județene Satu Mare, Angela Câmpian, director interimar al instituției gazdă și bibliotecar-șef serviciu Relații cu publicul Paula Horotan, membră a delegației sătmărene prezente la festivitatea de inaugurare a filialei românești, la Biblioteca "Pietro Malatesta" din Cassino, în perioada 18-23 martie a.c.

Lansare de carte la Sala de lectură "Gheorghe Bulgar"

Joi, 4 aprilie 2013, cu începere de la orele 14,00, Sala de lectură "Gheorghe

Ioan Mircea Ardelean, directorul executiv al Direcției Generale a Finanțelor Publice Satu Mare

Bulgăr", a găzduit lansarea volumului intitulat "Sfânta taină a preoției", volum semnat de apreciatul preot ortodox Alexandru Tincu și apărut sub auspiciile editurii sătmărene Citadela.

Volumul a fost prezentat de: părintele stareț arhimandrit dr. Emanuil Rus, de la Mănăstirea Bixad; părintele dr. Cristian Boloș; dr. Viorel Câmpean, prefațatorul lucrării; Aurel Pop, directorul Editurii Citadela. La eveniment au fost prezenți: Senatorul Valer Marian, care a susținut financiar apariția cărții; Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare; Mircea Govor, vicepreședintele Consiliului Județean Satu Mare; Sorin Martin Vereș, directorul Căminului din cadrul Instituției Prefectului, care au vorbit în termeni elogioși la adresa părintelui autor Alexandru Tincu, referindu-se și la activitatea

culturală, civică și jurnalistică a domniei sale. Gazda evenimentului a fost Mircea Ardelean, directorul executiv al Direcției Generale a Finanțelor Publice Satu Mare, fost manager al Bibliotecii Județene Satu Mare.

În prezența distinșilor invitați și a prietenilor, autorul a oferit cu multă generozitate cărți cu autograf.

Expozițiile tematice au întregit paleta activităților

În perioada 1-5 aprilie, Biblioteca Județeană Satu Mare și-a întâmpinat publicul și cu alte activități precum expozițiile tematice "Sătmărenii și școlile Beiușului", și "Basarabia, pământ românesc", vizitarea Atelierului memorial "Nae Antonescu", vizionări ale unor ecranizări după mari opere literare românești, desene animate, prezentarea serviciilor și a colecțiilor,

turul bibliotecii, discuții despre profesia de bibliotecar etc.

<<Colectivul Bibliotecii Județene Satu Mare mulțumește public tuturor celor care s-au implicat activ în derularea activităților din perioada 1-5 aprilie a.c., reînnoindu-și invitația de a susține biblioteca tuturor sătmărenilor și în perioada 22-27 aprilie, când bibliotecarii vor demara o serie de activități pentru a marca Săptămâna națională a bibliotecilor. Mulțumim și mass-media pentru modul în care a reflectat evenimentele organizate de noi, contribuind astfel la promovarea imaginii Bibliotecii Județene Satu Mare>>, a declarat Angela Câmpian, director interimar.

*Paula Horotan,
Șef serviciu relații cu publicul
Biblioteca Județeană Satu
Mare*

Lecții învățate

Cartea pentru copii în România: Statutul literaturii pentru copii

S-a observat perceperea ei ca un gen literar minor, marginal, mai degrabă ca o formă de meșteșug decât ca o formă de artă. Un accentuat estetism a făcut ca literatura pentru copii să fie considerată utilitară și lipsită de autenticitate, „neînsemnată din perspectiva teoriei formei și neclasificabilă într-o ierarhie critică a valorilor literare”(1). Scriitorii români urmăresc consacrarea într-un gen major astfel încât domină opinia că literatura pentru copii, îndeosebi poezia, este un bun exercițiu literar, o formă de candoare, un refugiu și un capriciu autoral. Rămâne cert faptul că literatura pentru copii se situează la periferia istoriei și criticii literare, care adesea nu acordă importanță creațiilor de gen în cuprinsul operei aceluiași autor. Totodată, istoria și critica literară nu dispun de un instrument de clasificare în domeniu (2).

Istoria literaturii pentru copii din România

În privința legitimării și clasificării autorilor de carte pentru copii și tineret, s-au făcut încercări de a

aborda domeniul. O bibliografie documentată, cu unele scăpări, realizează Viniciu Gafița într-un efort de ordonare și cuprindere a scriitorilor și operelor destinate publicului infantil. Hristu Cândroveanu evaluează scriitorii români de literatură pentru copii, susținând recunoașterea profesioniștilor. Cartea Adelei Rogojinaru abordează literatura pentru copii din perspectiva științelor educației și teoriei lecturii, ambiționând să definească domeniul și să impună recunoașterea statutului lui aparte (3).

În România, literatura pentru copii s-a delimitat din primele decenii ale secolului al XIX-lea, odată cu lărgirea învățământului primar, cu scrierile și prelucrările, adesea naive, ale unor dascăli ca I. M. Răureanu sau Grigore Pleșoianu. Basmele și legendele aparținând literaturii populare au rămas mult timp lecturile preferate ale publicului infantil, remarcându-se efortul de culegere și stilizare în antologiile povestitorilor Petre Ispirescu, I. Pop-Reteganul și Petre Dulfu.

Literatura modernă română din secolul al XIX-lea a oferit copiilor creații de Vasile Alecsandri, Grigore Alexandrescu, Alexandru Odobescu, Ion Creangă, Mihai Eminescu (1850-1889), Ion Luca Caragiale (1852-1912), Ioan Slavici, George Coșbuc, Alexandru Vlahuță. Ion Creangă, el însuși învățător, a scris manuale, povești inspirate de folclor (Harap-Alb, Capra cu trei iezi, Fata babei și fata moșneagului, Punguța cu doi bani) și Amintiri din copilărie, lucrări fundamentale și azi literaturii pentru copii.

Sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea marchează afirmarea și maturizarea unei noi generații de scriitori: Mihail Sadoveanu, Tudor Arghezi, Vasile Voiculescu, Ion Barbu, Cezar Petrescu, George Topârceanu, Elena Farago, Ionel Teodoreanu, Ion Agârbiceanu, I. Al. Brătescu-Voinești, Emil Gârleanu, Teodor Castrișanu, Mihail Drumeș, Felix Aderca, Otilia Cazimir, Victor Eftimiu, Nicolae Batzaria ș.a. Acesta din urmă a avut o activitate prodigioasă, fiind traducător, animator și conducător de reviste de

copii, creatorul personajului Haplea, intrat în conștiința publicului cititor. M. Sadoveanu este cunoscut mai ales prin povestirea Dumbrava minunată, Cezar Petrescu este autorul romanului Fram, ursul polar, lucrare de căpătâi a literaturii române pentru copii. Tudor Arghezi a scris pentru copii schițe în Cartea cu jucării și versuri în Prisaca, Stihuri pestrițe, în care a surprins copilăria cu umor și un rar simț al observației. Elena Farago a semnat poezii sensibile și moraliste, intrate în fondul literaturii pentru copii. Otilia Cazimir redă universul copilăriei în reușite volume de versuri și proză (Baba Iarna intră-n sat, Jucării, A murit Luchi).

Legătura dintre creatorii din perioada interbelică și cei din epoca postbelică este realizată de Alexandru Șahighian, Radu Tudoran, romancier apreciat pentru cărțile cu aventuri, dintre care Toate pânzele sus! a sedus generații de cititori, indiferent de vârstă, poezii Nina Cassian și Gellu Naum, virtuozul creator al lui Apolodor, pinguinul călător ce trece aventuri relatate cu umor în versuri pline de imaginație. Primii doi, potrivit lui Hristu Căndroveanu, aparțin profesioniștilor scrisului pentru copii, alături de Dumitru Almaș, Grigore Băjenaru, Marcel Breslașu, Iordan Chimet, Constantin Chiriță, Vladimir Colin, Călin

Gruia, Fodor Sándor, Hedi Hauser, Gica Iuteș, Alexandru Mitru, Octav Pancu-Iași, Mircea Sântimbreanu, Passionaria Stoicescu, George Șovu, Tiberiu Utan, George Zarafu, Ioan Lilă și mulți alții. Epoca fertilă în producția de carte pentru copii s-a situat în anii '70 și începutul anilor '80, fără să se poată evita accentele propagandistice (4).

Poezia cunoaște reușite prin personajele create (visătorul Bondocel de Marcel Breslașu, inventivul Ciopârtilă de Tiberiu Utan, personajul din Cărțile lui Ciopârtilă - 1984 ori Noru-Visătoru al Mariei Banuș), la care se adaugă volume de Ana Blandiana, Constanța Buzea, Nicolae Labiș, Fănuș Neagu, Marin Sorescu, Gh. Tomozei etc. Marin Sorescu înscrie în literatura pentru copii volume de mare virtuozitate poetică (Ocolul infinitului mic, pornind de la nimic - 1973, Cocostârcul gât-sucit - 1987) în timp ce Ana Blandiana exprimă candoare a copilăriei în Întâmplări din grădina mea - 1980.

În ultimul deceniu de comunism, literatura pentru copii a devenit o expresie disimulată a libertății și rezistenței la cenzură. Volumul Întâmplări pe strada mea de Ana Blandiana din 1988, în care motanul Arpagic caricaturizează pe dictatorul Nicolae Ceaușescu, este un pamflet politic și cartea pentru copii devine cu

acest prilej un instrument de protest anticomunist, suportând rigorile cenzurii.

Revistele destinate copiilor (5) au contribuit la dezvoltarea literaturii pentru copii. Au existat periodice de gen, apărute la București și în alte orașe între 1865-1885. Între 1891-1895 se impune prin program, abordare și ținută artistică elevată revista „Amicul copiilor”, condusă de Bogdan Petriceicu Hasdeu. Revista a publicat literatură populară și scriitorii epocii. Tradiția ei a fost continuată în secolul al XX-lea de revista „Fluerașul” (1910-1912) care a publicat scriitori consacrați și autori în afirmare. Totuși, orientarea didacticistă a impietat asupra conținutului. „Revista copiilor și a tinerimii” (1913-1925) a fost deschisă tinerilor scriitori ai vremii și a publicat articole de popularizare a științei.

Trei reviste s-au remarcat prin longevitate, calitatea textului și a ilustrației. „Lumea copiilor” (1922-1927), condusă de priceputul editor George Filip, se impune prin eleganța prezentării și selecția materialelor publicate. În 1924 apărea suplimentul pentru copii al ziarului democrat „Dimineața”, numit „Dimineața copiilor”, condus de Nicolae Batzaria și ilustrat de Marin Iorda. A ignorat literatura clasică română, rezervând loc clasicii literaturii universale, scriitorilor români ai timpului și actualității. Revista se îndepărtează definitiv de didacticism și impune rubrici fixe. În 1926, cotidianul „Universul” a fondat revista „Universul copiilor”. Însușită de același N. Batzaria, condusă de frații Mihai și Viniciu Gafița (1944-1948) și ilustrată de Pascal Rădulescu, revista a avut o mare popularitate. Din 1948, cu susținerea materială a statutului, au apărut revistele „Arici Pogonici”, „Luminița” și „Cutezătorii”, pentru preșcolari, elevi din ciclul primar și gimnazial, îndrumate direct de Organizația pionierilor. Deschise scriitorilor, educatorilor, oamenilor de știință, elevilor, revistele au publicat literatură, informații pedagogice și științifice, fiind subordonate propagandei de partid.

Trecând în revistă publicațiile adresate copiilor și adolescenților azi („Witch”, „Rahan”, „Princess”, „Winnie Ursulețul”, „National

Geographic Kids”, „Știință și tehnică”, „Bravo”, „Cool”, „Pop Corn”, etc.), precum și a celor mixte, adresate părinților și copiilor, mai ales mamelor („Superbebe”, „Mami”, „Ioana – visul copiilor”), observăm că ele reproduc și traduc mărci înregistrate comerciale – Barbie, Disney. Publicațiile pentru copii cuprind mai ales jocuri, concursuri, benzi desenate, povești, ghicitori și informații prescurtate despre lumea animalelor, sfaturi. Cele pentru adolescenți sunt dominate de date despre staruri, modă, educație sexuală, filme, bârfe, rețete în timp ce acelea dedicate proaspeților părinți sunt reviste gen glossy. „Dilematix” este suplimentul revistei „Dilema veche”, din 2008, cu apariție trimestrială. Numerele sunt tematice și cuprind contribuțiile literare ale copiilor cu vârsta între 7-14 ani. Peisajul revuistic este completat de „Universul școlii”, apărută sub egida Asociației editorilor din România și a secției naționale IBBY din România, precum și „Tribuna învățământului”, consacrate cadrelor didactice. În concluzie, copiii și adolescenții din România nu au la dispoziție tribune de presă scrise special pentru ei, care să îi reprezinte și să răspundă la nevoile lor reale, să promoveze literatura recentă, să ofere modele și să formeze.

Autoritățile comuniste au organizat tipărirea cărților pentru copii sub egida statului. Editura Ion Creangă, specializată în literatura pentru copii, s-a înființat în decembrie 1969. A editat autori români și străini, în condiții grafice și cu ilustrații de calitate. A promovat diversificarea tematică a publicațiilor, organizate pe serii și colecții și a acordat atenție față de destinația publicațiilor în funcție de vârsta cititorilor. Printre angajații săi s-au numărat frații Mihai și Viniciu Gafița, poetul George Zarafu și scriitorul Tiberiu Utan. Editura a fost centrul ilustratorilor de carte, artiști precum Val Munteanu, Sandu Florea, Livia Rusz și Eugen Taru numărându-se printre desenatorii ei de prestigiu. A tradus din clasicii literaturii universale, operele complete ale lui Jules Verne și *The Hobbit* de J. R. R. Tolkien. În ultimii ani ai comunismului, a fost obiectul cenzurii. Editura a supraviețuit căderii comunismului în 1989, dar nu a făcut față competiției companiilor rivale și și-a încetat activitatea în anul 2003.

Panorama situației actuale

1. Autorii și producția de publicații pentru copii

Ce înseamnă a scrie literatură pentru copii de către autorii români de azi? Aceasta presupune sinceritate a scrisului și empatie pentru universul copiilor, originalitate și un stil personal. Dar autorii români de azi trebuie să fie receptivi la semnificația pentru copii a cărților: demontarea clișeele și rețetelor, demitizare, personaje și lumi neconvenționale în care binele nu este absolut și răul este relativ, iar conflictul dintre cele două nu trebuie luat tot timpul în serios. Situațiile de zi cu zi trebuie să se întâlnească în povești astfel încât lumea să fie explicată prin povești. Copiii de astăzi trăiesc într-un context schimbat, au altă sensibilitate și alte repere decât în trecut. Se plictisesc ușor și de aceea trebuie să îi surprinzi și să adaptezi limbajul pe înțelesul lor (6).

După 1989, au apărut multe cărți reușite pentru copii scrise de Alina Darian, Mircea Cărtărescu, Andreea Demirgean, Valerica Grigore, Laura Grunberg, Iulia Iordan, Alina Miron, Zully Mustafa, Ioana Nicolae, Adina Popescu, Sînziana Popescu, Victoria Pătrașcu ș.a.. Totuși, ele nu sunt rodul unei politici constante de susținere a autorilor români pentru copii, ci al reușitei personale. Ele nu contează fără o promovare eficientă, încât au o poziție marginală. Cazul Ioanei Nicolae care s-a străduit ani de zile să publice continuarea la cartea *Aventurile lui Arik* este emblematic. Nu întâmplător sunt mai cunoscute cărțile pentru copii publicate inițial în anii comunismului și reedite în postcomunism, al unor autoare valoroase ca Silvia Kerim, Daniela Crăsnaru, Constanța Buzea pentru că alegerea lor garantează editorilor succesul de piață și sunt recunoscute de părinții de azi. Dar aceste cărți nu mai vorbesc pe limba copiilor de azi. Din cauza lipsei promovării, ignorării constante de către critica literară și publicului confuz, fără repere, scrisul pentru copii în România va rămâne la nivelul unui hobby al autorilor și al aparițiilor sporadice (7).

2. Piața editorială

Edituri din România specializate în carte pentru copii (cărți de ficțiune, educative și didactice, bibliografie școlară și cărți ilustrate pentru copii) sunt Aramis, Benefica, Cartea Copiilor, CD Press, Corint Junior, Crișan, Flamingo GD, Egmont, Erc Press, Gama, Girasol, Gramar, Nemira. Ocazional, edituri prestigioase, precum Compania, Humanitas ori Vellant se implică în producția de gen. Astăzi, publicarea literaturii pentru copii este dictată de interesul comercial, reeditarea autorilor români clasici ceruți în bibliografia școlară și traducerea best-seller-urilor internaționale fiind prima opțiune a editorilor. Autorii români contemporani de literatură pentru copii nu sunt încurajați. Tendința de a „importa” cărți și autori din Franța, Germania, Marea Britanie și SUA se explică prin faptul că vin cu promovarea „la pachet”. Se publică nu numai literatură de calitate (poveștile Corneliiei Funke) și best-seller-uri ecranizate, dar aproape orice vine din Vest. Tipărirea cărților pentru copii este o afacere aducătoare de profit sigur și imediat. Pe lângă seria Harry Potter, s-au adus toate pastişele ei. S-a produs inundarea rafturilor librăriilor cu romane de duzină despre dragoni, vrăjitori, vampiri, vârcolaci etc., variațiuni pe aceleași teme și imitații după seria de succes a lui J. K. Rowling și Stephanie Meyers.

Astfel, numărul editurilor care investesc în literatura pentru copii este redus. Edituri precum Corint Junior, Egmont, Flamingo GD, Gramar au o situație privilegiată. În rândul acestor editori se remarcă diferențe. Editura Egmont este deținătoarea exclusivă a drepturilor de publicare în România a companiilor Disney, Warner Bros, Mattel, National Geographic. Flamingo GD editează opere clasice, cu ilustrații moderne și însoțite de CD audio, asigurând o bună vânzare în timp ce Gramar tipărește în tiraje mari aceleași titluri, la o calitate diminuată a copertei. Editura Humanitas a lansat colecția „Humanitas Junior”, abandonată ulterior. Corint Junior a făcut efortul să ofere scrierile unor autori români contemporani

(cărțile Alinei Miron și Ioanei Nicolae), cu ilustrații de calitate, la prețuri ridicate de piață. Editura Nemira traduce și publică autori români și străini, în colecția Nemi, cu titluri de valoare și ilustrații de calitate.

3. Promovarea lecturii în biblioteci și școli

Bibliotecile publice și școlare din România sunt spațiul de lectură, informare și divertisment al copiilor. Bibliotecile publice sunt antrenate în susținerea lecturii pentru copii în variate formule – cluburi de povești, ore de lectură, lecturi în parcuri și locuri neconvenționale, ateliere de creativitate, dramatizări etc. Există și programe de lectură timpurie, în parteneriat cu autoritățile locale. Totuși, nu avem azi nici o abordare sistematică a muncii bibliotecarilor din secțiile pentru copii în promovarea lecturii și nici politici publice. Este nevoie de pregătire profesională și programe la nivel național, prin Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), Ministerul Culturii și Ministerul Educației, în colaborare cu asociații de profil. Din aprilie 2012, noul sediu al Bibliotecii Naționale a României include un spațiu generos destinat copiilor, instituția implicându-se în susținerea literaturii pentru copii.

Bibliotecile publice sunt parteneri în proiecte ale cadrelor

didactice. Personalul didactic și învățământul contribuie direct la transmiterea literaturii pentru copii. Activități de lectură de impact s-au desfășurat în cadrul programelor Asociației Române pentru lectură și Asociației naționale a profesorilor de limba și literatura română (ANPRO). Recent, introducerea în curriculum a orei de lectură vorbește despre interesul statului. Dealtfel, se apreciază că literatura pentru copii se conservă prin grija exclusivă a autorilor de manuale (8). Faptul are consecințe pozitive și negative deopotrivă. Rolul preponderent al școlii în promovarea literaturii pentru copii a făcut ca panteonul acestuia să devină rigid, un obiect de muzeu ceea ce a îndepărtat publicul. Tinerii identifică textele drept nerelevante și tind să își formeze un tezaur paralel de experiențe literare personale față de cele dobândite instituțional. Este cauza de fond pentru care tinerii nu mai citesc azi, iar soluția este schimbarea metodei didactice, încurajarea spațiilor alternative de lectură și educația pentru lectură, bazată pe conceptul de lectură emergentă, cultivând gustul pentru citit (9).

Alături de biblioteci, se remarcă rolul altor instituții în susținerea lecturii din literatura pentru copii: asociații, cluburi, fundații care promovează cartea ilustrată pentru copii (Benefica), librării, reviste și

bloguri, târguri și gale ale industriei de carte. Secția română a IBBY s-a fondat în 2004 la inițiativa Uniunii Editorilor din România (UER). Pe lângă organizarea de târguri de carte și selecția candidaturilor României la premiile IBBY, ea editează revista „Universul școlii” și desfășoară programe de stimulare și dezvoltare a lecturii. Cooptarea ANBPR și a Bibliotecii Naționale a României la premiile industriei de carte din România, Gala Bun de tipar, marchează prezența bibliotecilor în premiarea reușitelor editoriale, inclusiv carte pentru copii (<http://www.galabundetipar.ro>). Sperăm ca toate aceste eforturi să devină convergente, în beneficiul literaturii pentru copii din România și al lecturii în general.

1. Rogojinaru, Adela (2012). „O literatură a rezistenței”, *Dilemateca*, ianuarie 2012, anul VII, nr. 68, p. 13. Este un număr special cu un dosar despre cartea pentru copii, intitulat *Literatura pentru copii între aventură și rezistență*, p. 13-27 și 64-67.

2. Ibidem, p. 14.

3. Gafița, Viniciu (1978). *Bibliografie de literatură română pentru copii*. București, Editura Ion Creangă; Căndroveanu, Hristu (1988). *Literatura română pentru copii*. Scriitori contemporani. București, Editura Albatros; Rogojinaru, Adela (1999). O introducere în literatură pentru copii. București, Editura Oscar Print. Trecerea selectivă în revistă a literaturii pentru copii din România, care urmează, se bazează pe aceste lucrări.

4. Rogojinaru (2012), Art. cit., p. 14.

5. Gafița, Viniciu (1978). Op. cit., p. 33-46.

6. Rezum aici opiniile expuse de Popescu, Adina (2012). „O aventură pe cont propriu sau despre războiul intergalactic cu păpușile Barbie și cu alte personaje din Vest”, în numărul special dedicat cărții și literaturii pentru copii, *Dilemateca*, ianuarie 2012, anul VII, nr. 68, p. 21.

7. Ibidem, p. 22, 24.

8. Rogojinaru, Adela (2012). Art. cit., p. 13.

9. Idem (1999). Op. cit., p. 144-145, 158, 211.

Ruxandra Moașă Nazăre
Biblioteca Județeană
«George Barițiu» Brașov

Săptămâna Națională a Bibliotecilor la Satu Mare

La inițiativa Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR), ziua de 23 aprilie a fost declarată drept Ziua Națională a Bibliotecarului iar săptămâna 22-27 aprilie este Săptămâna Națională a Bibliotecilor.

Bibliotecarii sătmăreni au pregătit programe atractive pentru comunitate

„Ca de fiecare dată, bibliotecarii sătmăreni au întâmpinat Săptămâna Națională a Bibliotecilor cu o suită de manifestări prilejuite de Ziua Națională a Bibliotecarului, pe care o sărbătorim, an de an, în data de 23 Aprilie. Programele propuse de Biblioteca Județeană Satu Mare și ANBPR – Filiala Satu Mare au fost, în acest context aniversar, evenimente profesionale, culturale, de recreere dar și de promovare a profesiei de bibliotecar, a bibliotecii și a serviciilor oferite de biblioteca publică, evenimente care au

demonstrat experiențele profesionale cele mai relevante ale bibliotecarilor sătmăreni, dar și capacitatea lor organizatorică, creativitatea, inventivitatea și disponibilitatea fără margini în dorința de a se reinventa”, a declarat d-na Angela Câmpian, director interimar.

Colocviu profesional: De la manuscris la e-book

Prima activitate derulată în cadrul Săptămânii Naționale a Bibliotecilor s-a înscris în registrul activităților profesionale, fiind un colocviu la care au participat bibliotecari din bibliotecile publice din județ. Intitulată sugestiv „De la manuscris la e-book”, această activitate și-a propus să parcurgă o incursiune în istoria scrisului, a tiparului și a bibliotecii, oferind organizatorilor și prilejul de a convoca a doua instruire profesională a „breslei bibliotecarilor sătmăreni”, sub auspiciile filialei locale a ANBPR. Colocviul profesional a fost găzduit

de bibliotecarii Bianca Ciceo și Raluca Istrate și s-a derulat în data de 22 aprilie a.c., cu începere de la ora 10,00, în Sala Multimedia.

Alte puncte de pe ordinea de zi au vizat analiza raportărilor statistice de la prima întâlnire trimestrială din acest an, oportunitățile celei de-a cincea runde a Programului Național Biblionet pentru bibliotecile locale din Județul Satu Mare și colaborarea bibliotecilor publice cu APIA în vederea accesării și susținerii programelor pentru fermieri.

Pedalez pentru bibliotecă. Biblioteca este importantă

Eveniment unic în țară, Pedalez pentru bibliotecă a fost o campanie de promovare și susținere a bibliotecii, a lecturii și a serviciilor oferite de biblioteca publică apelând la o modalitate ecologică de transport, bicicleta. Totodată, organizatorii acestui eveniment inedit au inițiat și o

Participanți la colocviul profesional „De la manuscris la e-book”

Imagini din timpul campaniei "Pedalez pentru bibliotecă. Biblioteca este importantă"

campanie de colectare de carte pentru comunitățile de români din străinătate.

Campania s-a derulat marți, 23 aprilie, de Ziua Națională a Bibliotecarului, cu începere de la ora 11,30, de pe platoul din fața Consiliului Județean și a antrenat peste 250 de bicicliști. Majoritatea acestora au fost elevi de diferite vârste, de la clasa pregătitoare până la elevi din anii terminali. Nu doar elevii au răspuns acestui apel, ci și locuitori obișnuiți printre care îl amintim pe cel mai în vârstă, de 65 de ani, și pe cel mai tânăr, de numai nouă luni. Nici autoritățile nu s-au lăsat mai prejos, alegând să pedaleze pentru bibliotecă Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare; Mircea Govor, vicepreședintele

Consiliului Județean Satu Mare și Marcela Papici, viceprimarul Municipiului Satu Mare. Fluierul de start a fost dat de către prefectul Eugeniu Avram, la ora 12,00 fix, iar participanții au pedalat pe traseul Palatul administrativ – Grădina Romei – Biblioteca Județeană, sub atenta supraveghere a Poliției rutiere.

„Ideea de a pedala pentru bibliotecă s-a născut în urmă cu mai multă vreme. O fericită conjunctură de situații i-a oferit d-nului Adrian Ștef, președintele Consiliului Județean Satu Mare, prilejul de a întregi această activitate cu o campanie de colectare de cărți pentru comunități de români aflate în afara granițelor țării. Știm cu toții, bibliotecari și decidenți, faptul că

biblioteca unește oameni și ne dorim să implicăm cât mai mulți membri ai comunității în aceste campanii”, a declarat Raluca Istrate, bibliotecar-formator, inițiatora proiectului.

Bibliotecar pentru o zi: 24 aprilie

Bibliotecarii sătmăreni și-au împărtășit secretele profesiei cu peste 150 de elevi din diferite clase de la Școala Gimnazială Grigore Moisil, Școala Gimnazială Lucian Blaga și Colegiul Național Ion Slavici, miercuri, 24 aprilie, de la primele ore ale dimineții. Au ales să fie bibliotecari și șase persoane vârstnice care activează în cadrul Clubului seniorilor Prietenii bibliotecii.

Proiectul Bibliotecar pentru o zi s-a derulat la toate punctele de acces pentru public, inclusiv la Colecții speciale și Fond de patrimoniu, dar și în cadrul departamentelor tehnice precum achiziția și prelucrarea informatizată a colecțiilor sau atelierul de legătorie și compactare. Activitățile au fost organizate pe ateliere de lucru, astfel încât participanții au avut posibilitatea să opteze pentru unul sau mai multe astfel de ateliere.

„Aflată la a doua ediție, această activitate a stârnit interesul participanților. Sperăm ca o parte dintre ei au prins drag de profesia de bibliotecar și că se vor pregăti temeinic și din timp pentru această frumoasă provocare.”

Secvență din timpul proiectului "Bibliotecar pentru o zi"

Paula Horotan

Jurnalistul, omul din spatele cuvintelor

Această activitate a fost dedicată celor care la data de 3 mai sărbătoresc Ziua Internațională a Libertății Presei, adică jurnaliștilor. Programată o masă rotundă având teme de discuții ce vizează profesia de jurnalist, activitatea s-a derulat joi, 25 aprilie, cu începere de la ora 13,00, la Sala de lectură Gheorghe Bulgar. La eveniment au participat reputați jurnaliști sătmăreni, profesori universitari și bibliotecari care, într-un dialog deschis și constructiv cu elevii și studenții, au subliniat faptul că trăim într-o eră a informației, în care fiecare dorește să știe mai mult și mai ales să cunoască tot ce se petrece în jur. Alături de mass-media, și bibliotecile sunt principale surse ce furnizează informații, iar persoanele responsabile sunt jurnaliștii și bibliotecarii. Aceste profesii nu sunt deloc ușoare, ci unele extrem de solicitante și pline de dinamism, ambele fiind sub semnul informării corecte și obiective.

„Pentru a marca Ziua Internațională a Libertății Presei (3 mai), în semn de apreciere pentru buna colaborare pe care o are Biblioteca Județeană Satu Mare cu toate instituțiile media

Moment surprins în timpul Mesei rotunde cu tema „Jurnalistul, omul din spatele cuvintelor”

locale și în semn de recunoaștere și prețuire a profesiei de jurnalist, bibliotecarii sătmăreni au inclus în calendarul evenimentelor culturale, educative și de informare pentru anul 2013 activitatea Jurnalistul, omul din spatele cuvintelor. Am considerat oportun să omagiem profesia de jurnalist în cadrul unui eveniment cultural național, Săptămâna bibliotecilor, și, împreună cu jurnaliștii, să încercăm să deslușim

câteva din secretele acestei frumoase profesii” (Paula Horotan, inițiatoarea activității).

Nocturna Bibliotecii Județene Satu Mare

Săptămâna Națională a Bibliotecilor s-a încheiat la Satu Mare cu Nocturna Bibliotecii Județene,

Participanți la Nocturna Bibliotecii Județene Satu Mare

26/27 aprilie, proiect ce a reunit activități dintre cele mai interesante, încercând să antreneze autoritățile care finanțează biblioteca și publicul larg, deopotrivă.

Astfel, în seara zilei de 26 aprilie, Biblioteca Județeană Satu Mare și-a deschis porțile pentru a primi oaspeți și vizitatori cu evenimente speciale, activități culturale, artistice și recreative pe timp de noapte. La evenimentele organizate de bibliotecarii sătmăreni au participat peste 1.100 de membri din comunitate.

La deshiderea evenimentului, alături de d-na Angela Câmpian, directorul interimar al instituției gazdă, a fost prezentă d-ra Alexandra Catargiu, consilierul președintelui CJ Adrian Ștef, și d-na Marcela Papici, viceprimarul Municipiului Satu Mare, care au adus mesaje încurajatoare din partea instituțiilor pe care le reprezintă.

Primul moment artistic al serii le-a aparținut actorilor Adriana Vaida, Alina Negrău și Vlad Mureșan de la Teatrul de Nord Satu Mare, care au pus în scenă un joc comic de roluri, spre deliciul copiilor, părinților și bunicilor prezenți în sală.

Apoi, scena le-a aparținut membrilor Ansamblului Cununița Năzdrăvană, coordonat de d-na Carmen Sas și preșcolarilor de la Grădinița Voinicelul.

Activitățile destinate copiilor s-au mutat pentru două ore în Sala Multimedia, unde au fost organizate ateliere de creație, expoziții de obiecte cu tematică Blaga, dar și elevi de la Colegiul Economic Gheorghe Dragoș, care, împreună cu profesoara Adela Katona-Iojiban, le-au împătrășit celor mai mici câteva din secretele artei origami.

La ora de joc, elevi ai Școlii Gimnaziale Ion Creangă, coordonați de prof. Nicoleta Câmpian, au inițiat un joc interactiv în care i-au cooptat imediat pe ceilalți copii participanți, dar și pe adulți.

Moment artistic găzduit de Biblioteca Județeană Satu Mare în seara zilei de 26 aprilie 2013

În tot acest timp, Sala de lectură Gheorghe Bulgăr a fost sub auspiciul artelor frumoase. Aici a avut loc vernisajul expoziției de fotografie și poezie Primăveri întârziate, expoziție realizată de profesoarele Liliana Lazăr și Diana Achim, de la Liceul de Arte Aurel Pop. Momentele lirice le-au aparținut membrilor Cenaclului Arte frumoase, coordonat de prof. Ioan Andreica.

Seara a continuat în ritmuri de primăvară, prin momente muzicale oferite de membrii grupului folk Emilian Onciu, condus de profesorul Sorin Berindei și de elevi ai Școlii Gimnaziale Ion Creangă, sub îndrumarea profesorului Ioan Rațiu. Cei mai talentați și mai îndrăzneți copii s-au înscris la clubul de karaoke, interpretând piese din repertoriul național și internațional.

Au urmat apoi activități dedicate promovării bibliotecii și serviciilor de bibliotecă, dar și activităților de voluntariat. Astfel, bibliotecarii-formatori Raluca Istrate și Bianca Ciceo au prezentat proiectul Povestiri digitale și câteva din filmele realizate de cursanții acestui program, în cadrul Centrului de formare Biblionet, iar Liliana Vois și Bianca Durkovics, din partea

Asociației pentru copii și tineri Act 4 U, au susținut prelegerea Voluntar în România.

Momentele lirice și muzicale au revenit în sala de lectură odată cu lăsarea nopții. Cei mai talentați elevi de la Liceul de Arte Aurel Pop, coronați de prof. Marius Boroș, au încântat auditoriul cu interpretările lor, urmați de artiști ai Filarmonicii de Stat Dinu Lipatti, de artiști din cadrul Centrului cultural G.M. Zamfirescu, membrii grupului Punctul următor și membrii Cenaclului Afirmarea.

Programul nocturn a fost încheiat de cursanții Școlii de artă, Tincuța Fernea, Henrietta Revesz, Iulia Iepure, Melany Pașca și Bogdan Batiș, încurajați de directorul Mircea Deac, care au ridicat sala în picioare și au stârnit ropote de aplauze.

Conducerea Bibliotecii Județene Satu Mare mulțumește tuturor celor care s-au implicat în derularea acestor evenimente și au contribuit la reușita lui.

*Paula Horotan
Șef Serviciu relații cu publicul
Biblioteca Județeană Satu Mare*

■ Altfel... de Ziua Bibliotecarului

Emoții, discuții, tact, replici, controverse: Cum o fi? se auzea pe holurile bibliotecii. Păi cum putea fi evidențiată mai bine Ziua Națională a Bibliotecarului, decât printr-o sesiune de instruire... asta ca o recompensă adusă muncii de bibliotecar.

Și uite așa, în dimineața zilei de 23 aprilie, toți salariații Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș și-au îmbogățit cunoștințele și au aflat ultimele noutăți profesionale în domeniul comunicării și relațiilor cu publicul precum și din sfera tehnicilor de identificare, regăsire și evaluare a informațiilor.

Atunci când domnul Victor Blănaru ne-a introdus în Tehnici de comunicare și cunoaștere cu segmente de public, cursul a devenit interactiv. „Stiu să comunic”, murmură cineva în sală. „Dar oare știu să comunic eficient?” Era întrebarea pusă de domnul Blănaru. S-a întrebat, s-a răspuns deopotrivă, ne-am remarcat, s-au oferit recomandări argumentate de bună practică în relațiile dintre indivizi la nivelul instituției. Formarea competenței comunicative este rezultatul dobândit prin experiență, efort, voință și educație, și este îmbogățită prin auto-instrucție și auto-educație.

Imagine din sesiunea Tehnici de identificare și regăsire a informațiilor, susținută de Robert Coravu

Discuția a devenit însă mai serioasă atunci când domnul dr. Robert Coravu a început prezentarea cursului Tehnici de identificare și regăsire a informațiilor cuprinse în documentele tipărite. A pus accent pe faptul că intermedierea bibliotecarului rămâne în continuare necesară și valoroasă, că biblioteca trebuie să urmărească optimizarea și diversificarea formelor

de asistență acordată utilizatorilor: ajutorul acordat publicului pentru a dobândi abilitățile necesare pentru localizarea, evaluarea și gestionarea informațiilor; asistența acordată în timp real utilizatorilor aflați la distanță; formarea utilizatorilor pentru folosirea noilor tehnologii.

Imagine din sesiunea Tehnici de comunicare și cunoaștere, condusă de Victor Blănaru

Și ca un elev silitor, la sfârșitul Cursului am adunat și câteva impresii (ca să apreciem eficiența lui și ca să explorăm nevoile de informare pentru viitor). „Subiectele alese la Curs, ne-au dat posibilitatea să dobândim noi competențe care să ne permită să ne exercităm cu succes profesia” (Oana Turcu - bibliotecar); „Ne-a trezit dorința de a ne autoperfecționa, de a ne dezvolta profesional armonios, de a ne adapta continuu unei societăți în permanentă schimbare. Mulțumim conducerii bibliotecii pentru inițiativă și ANBPR-ului pentru susținere” (Livia Miulescu - bibliotecar).

Mihaela Penaru
Vicepreședinte Filiala Argeș
ANBPR

Breaking News

Un vis de vară la Bata

În respectul unei bune tradiții, în vara acestui an (23 august - 1 septembrie) s-a desfășurat cea de-a V-a ediție a „Taberei Internaționale de ilustrație de carte” de la Bata. Scopul organizării taberei este redescoperirea ilustrației de carte ca artă aplicată, a profesiei de ilustrator și stimularea creativității caligrafice și plastice a tinerilor artiști. Ca de fiecare dată, la Bata au sosit liceeni și studenți arădeni, dar și din străinătate. Au participat: Alexandra Burtiuc, Roxana Ocoș, Orlando Hegheduș, Matei Păcurar, Lorin Blaj - Liceul de artă „Sabin Drăgoi”; Juliette Gelée - Liceul „Le Corbusier” din Strasbourg, Franța; Elisa Janson - Facultatea de design din Lille, Franța; Michel Suna - Facultatea de design Arad; Ramon Roman - Facultatea de arhitectură din Bursa (Turcia) și Andreea Șovan - masterandă a Universității Naționale de Teatru și Cinematografie București.

Atelierul de creație a fost coordonat de lector univ dr. Florin Florea de la Facultatea de Arte din Cluj Napoca.

Copiii de la școala din Bata, conduși de actrița Andreea Șovan, au realizat un spectacol de teatru inspirat din același text shakespearian și care a fost prezentat publicului din sat cu ocazia închiderii ediției 2013 a Taberei Internaționale de Ilustrație de carte de la Bata.

Pe parcursul taberei a fost realizată și o operă colectivă (2,75m/1,25m) cu titlul: „Visul unei nopți de vară la Bata”.

Afișul expoziției „Visul unei nopți de vară la Bata”

Creațiile participanților taberei de la Bata vor face obiectul unei expoziții care va fi deschisă în Complexul Muzeal Arad, la Secția de Artă, pe perioada 25 septembrie- 25 octombrie a.c.

Expoziția reunește peste 50 de lucrări realizate pe parcursul atelierului de creație și grupate pe cinci teme inspirate din comedia lui William Shakespeare „Visul unei nopți de vară”. Este vorba despre: caligrafierea unui citat din comedia lui Shakespeare, ilustrarea unei scene din comedia lui Shakespeare,

realizarea unui desen cu tema: „M-am întâlnit în vis cu un elf”, caligrafierea unui citat dintr-un autor consacrat referitor la carte și beneficiile lecturii, realizarea unei ilustrații pentru o pungă promoțională a bibliotecii.

Vernisajul expoziției a avut loc miercuri, 25 septembrie.

Lucia Bibarț
Responsabil PR
Biblioteca Județeană Arad

Imagini din timpul atelierului de creație coordonat de lector univ dr. Florin Florea

Participanți la Tabăra internațională de ilustrație de carte de la Bata

■ Biblioteca Județeană «G. T. Kirileanu»: Fond național de manuscrise

Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” Neamț invită scriitorii români, membri ai Uniunii Scriitorilor din România, să participe la crearea Fondului Național de Manuscrise.

În acest scop invităm pe toți scriitorii din România și din diaspora să ne ofere câte 10 - 15 pagini de manuscris (poezie, proză, eseu, reflecții etc.) care se vor regăsi în colecțiile Bibliotecii „G. T. Kirileanu”. De asemenea, solicităm deținătorilor de manuscrise ale unor autori dispăruți să aibă bunăvoința și să ne ofere pagini de manuscris (poezie, proză, corespondență, jurnal ș.a.), obligându-ne să le conservăm și să le valorificăm spre celebrarea și promovarea operei și numelor în discuție.

Într-o perioadă în care manuscrisul în format clasic este pe cale de dispariție, înlocuit de forme și variante electronice, considerăm că amprenta individualității fiecărui scriitor trebuie păstrată, conservată și valorificată prin metode specifice.

Biblioteca Județeană „G.T. Kirileanu” se obligă să păstreze în bune condiții manuscrisele, să le valorifice prin expoziții tematice, aniversare, omagiale, să le promoveze în

cărți, albume, în alte programe documentare.

Numele donatorilor vor fi făcute publice, iar manuscrisele vor intra în patrimoniul cultural național.

Adresa la care primim manuscrisele este următoarea: B-dul Republicii, nr. 15, Piatra

Neamț, cod poștal 610005, Județul Neamț.

*Inițiator proiect
Adrian Alui Gheorghe
Director al Bibliotecii
Județene „G. T. Kirileanu”
Piatra-Neamț*

■ Cenuclu literar și cerc de scriere creativă

Începând cu luna octombrie la Biblioteca Județeană «G. T. Kirileanu» se va deschide un cenuclu literar destinat elevilor din municipiu și județ, ca o posibilitate de afirmare a tinerelor talente, de dialog între generații

de creație, de promovare a textelor valoroase.

Cenuclul literar va fi condus de către dl. Adrian G. Romila, critic literar și prozator, profesor la Liceul de Artă din Piatra Neamț. Vor fi invitați la lecturi demonstrative și membrii Uniunii

Scriitorilor din România, care trăiesc în județul Neamț, a celorlalți scriitori afirmați. În proiect sunt numeroase teme de interdisciplinaritate a artelor, inclusiv realizarea unei reviste a tinerilor sub auspiciile bibliotecii județene.

Știri din filiale & varia

Biblioteca estivală - un dar pentru comunitatea gălățeană

Pe străzile „Orașului teilor” se simte plăcut aroma gutuilor, iar sub pașii noștri foșnetul frunzelor devine țipăt, ochii sunt dezmiardați de coloritul roșu-arămiu al frunzelor, semn că toamna, clătinându-se molcom, a sosit, amintindu-ne cât de efemerii suntem și cât de trecătoare sunt lucrurile. Este anotimpul celor mai multe bilanțuri deoarece toamna ne îndeamnă la strângerea roadelor, numărarea bobocilor adunați de clinchetul clopoțelului, iar pentru noi, bibliotecarii, este timpul să analizăm activitatea desfășurată în tot timpul anului și, în mod deosebit, pe timpul verii în scopul de a urmări dacă rezultatele se ridică la nivelul indicatorilor de performanță ai bibliotecii și la cerințele comunității gălățene.

Ținând cont de aceste deziderate, în data de 14 iunie 2013, Biblioteca Județeană „V.A. Urechia” a spart zidurile cetății, schimbându-și modul de atragere a utilizatorilor spre lectură. Vrand, parcă, să fie un dar de suflet pentru Eminescu la cea de-a 124-a comemorare, Urechia, cărturar recunoscut al timpului său, i-a adus cadou ce știa el mai bine să dăruiască... o bibliotecă - Biblioteca estivală - situată în stânga primei statui ridicate în țară în

Prof. dr. Zanfir Ilie

cinstea poetului, în Parcul care-i poartă numele.

Ca trudituri implicați responsabil și cu suflet în munca desfășurată pentru biblioteca noastră, am gândit să ne atragem publicul, oferind un cadru natural plăcut persoanelor care au dorit să-și petreacă timpul aici și să beneficieze de o oază de verdeață, împletind cititul cu natura, utilul cu buna dispoziție. Am ales să aducem energiile și frământările celor mici, și

nu numai, într-un loc unde acestea se pot împărți cu specialiștii din diverse domenii pe care instituția noastră îi are ca parteneri.

Realizat la inițiativa instituției noastre, cu sprijinul Consiliului Județului și al Primăriei Municipiului Galați, acest mic, dar atractiv locaș a avut un impact deosebit asupra publicului gălățean, devenind în scurt timp cel mai frecventat și mai animat loc din centrul urbei. Pentru că una dintre menirile Bibliotecii estivale a fost aceea de a fi gazda primitoare a tuturor manifestărilor instituției noastre, desfășurate pe timpul vacanței la sediul central (cluburile de vacanță - Cafeneau literară și Clubul curioșilor), biblioteca din parc a venit și cu un program recreativ-educativ, care a urmărit să dezvolte capacitățile vizuale și de creație literară ale unor grupuri numeroase de copii, prin Tabăra de creație „Axis Libri” - componentă a extensiei culturale a brandului omonim.

Pe lângă activitățile din cadrul cluburilor de vacanță, programul taberei de creație a început în data de 2 iulie și s-a desfășurat pe toată perioada vacanței de vară, timp de trei luni, cu câte două întâlniri pe săptămână, fiind structurată pe trei secțiuni de interes:

Lansarea ediției 2013 a “Bibliotecii estivale” și instantaneu din timpul activităților

artă plastică, artă fotografică și creație literară și pe câte două categorii de vârstă – 5-9 ani respectiv 10-14 ani.

Aici s-au derulat zilnic activități fie din inițiativa bibliotecarilor, fie la propunerea participanților, interactivitatea dintre aceștia fiind motivul pentru care cei mici, cei mari, dar și adolescenții au venit cu plăcere.

Lucrările efectuate de elevi au fost analizate pe categorii de vârstă și au fost premiate de către cotidianul local „Viața liberă” care a oferit șase premii atractive pentru fiecare secțiune, iar Biblioteca „V.A. Urechia” a oferit cărți și diplome de participare celor mai creativi dintre copii.

Având în vedere varietatea și diversitatea celor care frecventau Biblioteca estivală, am decis să le punem la dispoziție celor mai tineri, maturilor și celor ajunși la vârsta înțelepciunii multiple modalități de recreare și petrecere a timpului liber: jocuri de șah, rummy, presa zilnică națională și locală. Încet, încet, oaza de cultură din parc s-a transformat într-un spațiu plăcut de loisir și socializare, totul desfășurat într-un primitor pavilion confecționat dintr-un material modern, imprimat cu reproduceri fotografice ale orașului și ale instituțiilor sale, cu un mobilier adecvat spațiului, unde scaunele și mesele parcă readuc atmosfera primitoare a epocii apuse și invită la consultarea celor peste 2000 de titluri fie în regim de sală de lectură, fie pentru

împrumut la domiciliu, pe un interval al zilei destul de generos, între orele 10-21. Spațiul este încadrat de două căsuțe din lemn, una care conține titlurile destinate împrumutului, iar cealaltă care funcționează în regim de librărie, deținând cele mai recente lucrări cu o adresabilitate largă, dar și cu cele mai diverse produse de papetărie.

Dacă Filiala nr. 4 „Grigore Vieru”, situată în Gara CFR Galați, a constituit și constituie o noutate în domeniul atragerii utilizatorilor spre lectură, Biblioteca din parc este prima bibliotecă în aer liber din țară și, poate, din toate locurile pe care le veghează Dunărea de la izvor până la revărsare.

Și tot ca o extensie a preocupărilor noastre culturale, s-a constituit și activitatea de la Filiala nr. 2 „Paul Păltănea”, situată în cel mai mare cartier al Galațiului, care a desfășurat acțiuni asemănătoare, incluse într-un amplu program de vacanță, adresat copiilor din zona Aeroport, denumit sugestiv: „Petrece vacanța ALTFEL la bibliotecă!”.

Și chiar dacă vântul va aduce mirosul gutuilor coapte, dacă grijile micuților vor fi temele școlare, iar locul însuflețit de glasurile cristaline, vesele și vii vor deveni mai liniștite, noi le oferim găzduire în continuare, până pe 15 octombrie. Atunci, anotimpul capricios și ploile reci ne vor trimite înauntru, acolo unde putem citi o carte sau putem tasta pe calculator, alături de un ceai fierbinte, iar larma zilelor de vară va deveni doar o nostalgie, fiind înlocuită de cea a picăturilor ce bat în fereastră.

Prof. dr. Zanzir Ilie
Director al Bibliotecii Județene
„V.A. Urechia”
Galați

■ Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea: Proiectul “Books Like Acting” (2013-2015)

În urma unei selecții extrem de riguroase, în care a avut drept competitori aproape 500 de instituții publice și organizații neguvernamentale din România, Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea a obținut un grant în valoare de 15 000 de Euro prin programul Grundtvig finanțat de Comisia Europeană.

Proiectul Books Like Acting (B-Act) este un parteneriat pentru învățare bazat pe schimbul de experiențe, practici și metode în domeniul educației adulților. Parteneriatele pentru învățare Grundtvig reprezintă cadrul pentru activități de cooperare între organizații care lucrează în domeniul educației adulților. Parteneriatul de lectură publică B-Act este alcătuit din organizații din șapte țări europene: România, Polonia, Suedia, Spania, Italia, Turcia și Franța. Proiectul se derulează pe parcursul a doi ani, începând cu 1 august 2013.

Inițiativa bibliotecii materializată în acest proiect se subordonează

concepului european de învățare pe tot parcursul vieții potrivit căruia dezvoltarea personală este o necesitate și poate fi obținută prin dobândirea de cunoștințe și competențe pe tot parcursul vieții, printr-o continuă actualizare a stocului individual de cunoștințe și competențe, prin educație și formare continuă.

Scopul proiectului este creșterea interesului pentru lectură în comunitate. Obiectivul principal este de a împărtăși idei și cunoștințe care vor sta la baza dezvoltării unor metode noi de abordare a lecturii în scopul atragerii publicului spre biblioteci. În ceea ce privește publicul țintă, proiectul își propune introducerea instrumentelor de dezvoltare personală necesare integrării persoanelor dezavantajate, a celor cu nevoi speciale și a vârstnicilor în activitățile destinate membrilor comunității, utilizatori activi și potențiali ai bibliotecii. Pe parcursul întâlnirilor transnaționale proiectul urmărește descoperirea celor mai potrivite metode de

prezentare a textelor într-o manieră artistică și aplicarea lor în sesiuni de lectură publică.

Promovarea diversității culturale prin utilizarea metodelor informale și non-formale de învățare, introducerea instrumentelor de dezvoltare personală, formarea abilităților artistice de citire în public pentru grupul tinta, îmbunătățirea capacității de relaționare a adulților prin intermediul lecturii publice, atragerea cititorilor spre bibliotecă prin utilizarea unor metode noi de stimulare a interesului pentru lectură, sprijinirea persoanelor în vârstă și a celor dezavantajate, transferul de cunoștințe și promovarea valorilor culturale europene sunt principalele motivații ale parteneriatului Books Like Acting.

Sesiunile de training și workshopurile care vor avea loc în fiecare țară parteneră se constituie în adevărate cursuri și prezentări teoretice combinate cu dezbateri și demonstrații practice de redare specifice lecturii publice. Pentru a asigura o bază solidă de diseminare pentru ideile și activitățile desfășurate în cadrul proiectului, inițiativele transnaționale experimentate cu succes pe parcursul celor doi ani vor fi conectate cu cele locale, prin încheierea de parteneriate cu organizații și autorități locale. Implementarea cu succes a proiectului este asigurată de profesionalismul și entuziasmul echipei de proiect alcătuită din 6 membri: managerul bibliotecii, Augustina-Sanda Constantinescu, Cristiana Olteanu, Bogdan-Eugen Mărândici, Irina Comănescu, Irina Luminița Grigore și Marinela Creangă.

Rezultatele proiectului Books Like Acting vor fi publicate pe website-ul special creat, astfel încât ele să fie exploatate atât la nivel local, cât și european.

■ Proiectul “Click to Career”

Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea este principalul partener local în proiectul “Click to Career” (C2C) coordonat de Fundația Casa Cărții, organizație neguvernamentală găzduită de bibliotecă și alcătuită preponderent din bibliotecari. Click to Career este un parteneriat pentru învățare inițiat și coordonat de către Fundația Casa Cărții și finanțat de Comisia Europeană prin programul Grundtvig.

Proiectul urmărește crearea unei alternative educaționale pentru dobândirea competențelor informatice și antreprenoriale necesare în domeniul afacerilor virtuale. Parteneriatul C2C cuprinde organizații din 8 țări: România, Italia, Cipru, Germania, Marea Britanie, Lituania, Croația și Grecia. Scopul proiectului este acela de a oferi experiențe de învățare și de a crea un ghid util persoanelor interesate de zona afacerilor on-line. Grupul țintă este format din: șomeri, casnice, mici meșteșugari, artiști

amatori, persoane înzestrate cu abilități artistice și de creație aflate în căutarea unor noi oportunități de afaceri on-line. Activitățile prevăzute conduc spre descoperirea și exploatarea unor modele de acțiune la nivel european.

Echipa de proiect este formată din bibliotecarii angajați ai bibliotecii județene: Elena Gogoșe – președinta fundației, Bogdan-Eugen Mărândici, Cristiana Olteanu, Irina Comănescu, Irina-Luminița Grigore, Marinela Creangă. Proiectul se concentrează pe maximizarea transferului de cunoștințe și experiențe, precum și pe identificarea instrumentelor și metodelor moderne de acces la oportunitățile oferite prin utilizarea tehnologiei actuale. Proiectul C2C urmărește crearea suportului informatic util în conceperea și administrarea unei afaceri virtuale de tip Consumer to Consumer de care vor putea beneficia utilizatorii bibliotecii înzestrați cu abilități artistice sau de creație aflați într-un impas din punct de vedere al promovării și comercializării propriilor lucrări. Activitățile

vor include sesiuni de training, workshopuri, webinar, prezentări și demonstrații practice organizate de fiecare partener, în decursul celor doi ani alocați proiectului, iar cursurile e-learning vor fi găzduite pe platforma educativă MOODLE. Ele vor putea fi accesate fie la distanță, fie sub îndrumarea bibliotecarilor, utilizând echipamentele bibliotecii.

Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea susține logistic activitățile prevăzute, are un rol important în implementarea proiectului, contribuie la diseminarea informațiilor, precum și la activitățile de follow-up care vizează punerea în practică a cunoștințelor și rezultatelor obținute prin conceperea unor noi proiecte și servicii dedicate publicului țintă din comunitate.

Proiectul Click to Career se va desfășura pe o perioadă de doi ani, începând cu 1 august 2013 și are un buget alocat de 15 000 de euro.

■ Formarea profesională

Curs UNIMARC la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare

*Motto: „O educație bună este izvorul întregului bine în lume.”
(Immanuel Kant)*

Ca membri ai comunității educaționale, bibliotecarii au un rol deosebit de important în sistematizarea, implementarea și exploatarea sistemului informațional. Acest lucru presupune instruirea lor permanentă, pe tot parcursul desfășurării activității lor, atât în domeniul biblioteconomic, cât și în celelalte domenii cu care relaționează.

Așa se face că în perioada 5-9 august 2013, Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare a găzduit un curs de perfecționare profesională – Prelucrarea informațiilor în format UNIMARC – partea I, UNIMARC Bibliografic. Cursul a fost susținut de către dr. Constanța Dumitrășconiu, care are o vastă experiență în domeniul biblioteconomic.

La instruire au luat parte 13 bibliotecari de la Serviciul Dezvoltarea Colecțiilor, Informatizare; Serviciul Sala de lectură, compartimentul Colecții Speciale; Serviciul Relații

Internaționale, Programe și Proiecte, Activități inovative și alternative, Voluntariat, Colaborarea interinstituțională; Biroul Editare publicații – Depozit Legal, adică

bibliotecari implicați în prelucrarea resurselor bibliotecii.

Cursul a fost necesar atât pentru clarificarea anumitor probleme întâmpinate în procesul de prelucrare a documentelor, cât și datorită faptului că programul informatic TINLIB, folosit în biblioteca noastră a fost înlocuit cu programul eBibliophil – program integrat de bibliotecă care are la bază formatul UNIMARC.

Obiectivele cursului au fost cunoașterea, înțelegerea și folosirea corectă a terminologiei specifice UNIMARC, evidențierea corespondenței dintre zonele ISBD

și câmpurile și subcâmpurile din UNIMARC, identificarea corectă a informațiilor de pe resursă, cât și completarea corectă și cât mai complet posibilă a câmpurilor UNIMARC. De mare utilitate au fost exemplele practice care ne-au dat posibilitatea să utilizăm concret cunoștințele dobândite și în același timp să analizăm soluțiile găsite.

La finalul acestui curs de perfecționare, întregul colectiv de bibliotecari a putut să-și pregătească traiectul de lucru în acest nou format electronic, dar și să întrezărească facilitățile și realele sale avantaje. În cele din urmă, prin profesionalismul

doamnei profesor, s-a dovedit a fi nu numai un curs de UNIMARC, ci și o modalitate interactivă de parcurgere a noțiunilor de biblioteconomie și de transmitere a noutăților din domeniu.

Dorim să le mulțumim celor două cadre didactice de excepție, doamnei Constanța Dumitrašconiu precum și doamnei Silvia Nestorescu, coordonator formare profesională, care prin bogata lor experiență lor ne-au împărtășit un real tezaur de cunoștințe și informații biblioteconomice.

*Diana Șandor
Biblioteca Județeană "Petre
Dulfu" Baia Mare*

■ Securitatea sistemelor informatice și cei ce le gestionează

Poate mult mai rar în ultima vreme decât acum patru sau cinci ani ne aplecăm – de această dată ceva mai în detaliu - asupra rețelilor de calculatoare și calculatoarelor din bibliotecă. Dar cu toate că bibliotecile au evoluat, din punctul de vedere al dotărilor, atât în ceea ce privește echipamentele, cât și al sistemelor integrate de bibliotecă, numărul specialiștilor IT din bibliotecile publice este constant ori în scădere. Nici chiar Programul BIBLIONET cu succesul său de netăgăduit nu a modificat percepția colegilor din bibliotecă asupra acestora, implicarea lor fiind destul de redusă în cadrul programului până în prezent, comparativ cu sarcina lor în perioada de sustenabilitate post implementare.

Dacă la început încadrarea acestora în bibliotecile publice, ne referim la prima decadă – de după 1990 - era dificilă, mulți dintre aceștia regăsindu-se pe statele de funcții ca bibliotecari, după apariția Legii bibliotecilor, în anul 2002, aceștia au putut să se regăsească încadrați în mod corect.

În discuțiile purtate cu foarte mulți dintre aceștia pun foarte multă pasiune în activitatea de zi cu zi din bibliotecă pentru că, prin comparație cu posturi similare din administrația publică ori din domeniul privat, salariile acestora sunt mici, sunt prea mici pentru responsabilitatea

pe care o au. Pentru că de multe ori sunt și tehnoredactori și graficieni și designeri web și administratori de baze de date și mai ales ingineri de sistem.

Siguranța bazelor de date din bibliotecile publice este privită de multe ori drept un moft... al inginerului de sistem; vă asigurăm că nu este deloc așa. Atunci când o rețea de calculatoare funcționează bine, fără incidente, multă lume afirmă că acesta/aceasta nu are treabă. Așa că ne-am propus să simulăm un astfel de incident, ale cărui cauze pot fi multiple. Trebuie să ținem cont că

într-o măsură egală ori, de cele mai multe ori, mai mare, sistemul integrat al unei biblioteci este supus unei presiuni echivalente cu activitatea de relații cu publicul răspunzând la interogările utilizatorilor cu o viteză mare. Cât de mare, în medie cu 0.007059229286934829 milisecunde, aceasta fiind viteza medie de răspuns a serverului.

Suntem mulțumiți atunci când catalogul bibliotecii funcționează bine șapte zile din șapte, iar utilizatorii găsesc informația dorită. Ce înseamnă în date acest lucru pentru un SIB într-o lună: 10.400 de vizitatori, dintre

care peste 8.000 unici, cercetând peste 24.000 de pagini de catalog. Dintre cei care consultă un catalog în medie 17 % revin, iar în jur de 82 % se află la prima vizită.

Tranzacțiile în regim automatizat conduc la o reducere mare a timpului dedicat înregistrării ori scăderii din conturi a publicațiilor, împrumutate ori consultate la sala de lectură. Frecvența medie zilnică pentru o bibliotecă de mărime medie este 600 de utilizatori pe zi din categoria celor ce împrumută publicații la domiciliu. Acest număr de utilizatori conduc la efectuarea a cel puțin 1.800 de tranzacții, ce implică documente de bibliotecă. Valoarea medie a unui document achiziționat de o astfel de bibliotecă fiind de 35 de lei. Tot undeva prin aceeași bază de date se află informații despre cel puțin 50.000 de utilizatori, înscrși într-o perioadă standard de raportare statistică.

Până acum toată această înșiruire de valori aduce aminte de enunțul unei probleme de probleme de aritmetică. Problema însă numai acum urmează; să spunem că, din cauza unei pene de curent, ori a unei defecțiuni fizice a hard-discului apărută după orele de program cu publicul al bibliotecii, baza de date în care sunt salvate tranzacțiile zilei este distrusă. Valoarea ca obiect a cărților ce pot fi recuperate, cu greu ori deloc, este de numai 63.000 lei. Dacă și informația bibliografică s-ar pierde, iar la aceasta au lucrat cam patru norme vreme de opt ani, valoarea acesteia în ore muncă este de 1.075.200 lei. Însumând aceasta se ajunge la suma de 1.138.200.

Acesta este un simplu, dar grăitor exemplu, și în acest fel putem imagina multiple scenarii dezastruoase care, dacă nu sunt acoperite prin planuri

specifice privind salvări de siguranță, pot conduce la dezastre și mai mari, cu consecințe pe măsură.

Credem că este suficient numai acest exemplu pentru importanța pe care trebuie să o arătăm acestor funcții de specialitate din bibliotecă. Numai enumerarea valorilor de mai sus trebuie să fie un semnal de alarmă pentru manageri și modul în care trebuie să analizeze solicitările de dotări specifice, făcute de către acești specialiști. Trebuie să ne gândim în curând la funcția de administrator de baze de date ca și la aceea de bibliotecar custode al depozitului sălii de lectură, pentru că în ambele cazuri aceștia gestionează, fiecare în felul lui, unicate.

Dragoș-Adrian Neagu

■ Educație interculturală prin intermediul bibliotecilor școlare și publice

Evoluția fără precedent a informației în ultimele decenii, societatea cunoașterii cu ofertele și provocările induse de aceasta au determinat transformări majore în planurile educației și învățării pe tot parcursul vieții, al culturii și dialogului intercultural și, nu în ultimul rând, al relațiilor în comunitate. Educația interculturală reprezintă o temă actuală a societății globale, când școlii și bibliotecilor școlare și publice le revine un rol deosebit de important în deschiderea orizontului de gândire și percepție a realităților în care trăim, a evoluției omenirii, în ultimă instanță. Este un proces specific oricărei societăți democratice, care trebuie acceptat ca un factor de dinamism și de eficiență.

Încă de la înființare, între biblioteca școlară și biblioteca publică a existat o strânsă legătură redată de cadrul legislativ la nivel național. Prin caracterul democratic al serviciilor oferite, bibliotecile școlare și publice contribuie la: facilitarea accesului la cunoaștere și educație permanentă, formarea personalității individului, încurajarea dialogului

intercultural și a incluziunii sociale, promovarea diversității culturale, familiarizarea cu patrimoniul cultural și valorificarea memoriei culturale naționale și universale. În acest context, bibliotecarul care își desfășoară activitatea în astfel de structuri devine un „broker cultural”, un mediator capabil să valorizeze culturi diferite, să le interpreteze și să le transmită mai departe.

Bibliotecile școlare și publice reprezintă, prin misiunea și deschiderea lor către lume, o parte integrantă a procesului instructiv-

educativ, funcționând ca centre de învățare, culturale și de informare pentru întreaga comunitate, care țin cont de principiile fundamentale de libertate și echitate în ceea ce privește accesul la informație și cunoaștere exhaustivă, respectând identitatea și valorile culturale.

Conform „Raportului către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI”, unul din pilonii educației în noul mileniu este „a învăța să conviețuiești cu semenii” prin cunoașterea celuilalt, a istoriei sale, a tradițiilor și a spiritualității sale”. „Declarația privind educația interculturală în noul context european” recunoaște importanța acestui concept și susține cooperarea europeană în acest domeniu. Prin Ordinul Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 1529 din 2007 a fost introdusă în curriculumul național problematica diversității, iar un an mai târziu, a fost inclusă în programa școlară gimnazială educația interculturală, ca materie opțională.

Termenul „intercultural” se referă la interacțiunea dintre grupuri

distincte, la un dialog și la un spațiu comun de comunicare între acestea. Educația interculturală presupune o metodologie menită să integreze în spațiul educațional principii precum: toleranța, egalitatea, incluziunea socială, diversitatea și complementaritatea valorilor, dialogul intercultural, libertatea afirmării culturale, în scopul optimizării procesului instructiv-educativ. Totodată educația interculturală are rolul de a reaseza relațiile dintre școală și alte spații și instituții educative. Ea depășește zidurile școlii, prelungindu-se în activitățile informale și în viața cotidiană. În acest caz, educația interculturală poate fi înțeleasă, ca având rol terapeutic și preventiv, contribuind la prevenirea și diminuarea conflictelor în școală și în comunitate. Rolul bibliotecilor școlare și publice în crearea unui microclimat de înțelegere, socializare, stimulare și manifestare a creativității și inovației este deosebit de important. Alături de școală, aceste structuri infodocumentare formează elevul și individul pentru o atitudine interculturală menită să fructifice valorile culturale și spirituale locale și să le racordeze la valorile generale ale umanității.

Prin educația interculturală se are în vedere dezvoltarea unor programe menite să vină în întâmpinarea nevoilor fundamentale ale grupurilor minoritare și a recunoașterii lor în societate, dezvoltarea unei pedagogii interculturale care să respecte atât identitatea și nevoile majorității cât și ale minorităților. Programele de formare în spiritul educației interculturale se evidențiază prin

anumite caracteristici: suplețe, adaptabilitate, module diversificate, un mediu favorabil învățării, implicare și disponibilitate metodologică și o abordare integrativă. Aceste programe sunt deschise schimbării, facilitând dobândirea de abilități și instrumente pentru înțelegerea codurilor culturale, dezvoltarea autonomiei personale și a încrederii în societate, cunoașterea mediului social și a relațiilor interumane, înțelegerea relațiilor economice și politice, cunoașterea mediului înconjurător apropiat, a asociațiilor și a instituțiilor cu rol educativ, cultural și de informare.

Programele derulate de bibliotecile școlare și publice trebuie să includă elemente interculturale care să preîntâmpine ideea de ierarhizare a culturilor, să cultive respectul și coabitarea diferitelor culturi în cadrul unor domenii specifice, să asigure deschiderea școlii față de comunitate și a viziunii copiilor și tinerilor asupra lumii. Având în vedere bogăția diverselor culturi, interacțiunile dintre acestea și evoluția lor, este

necesar ca actorii implicați în educația interculturală (profesor, bibliotecar, psiholog școlar, consilier educațional, asistent social, părinte etc.) să acumuleze competențe interculturale, să-și actualizeze permanent cunoștințele, să devină tot mai eficienți și pregătiți pentru schimbare, să-și formeze o viziune integratoare asupra societății în devenire. La formarea inițială și continuă se adaugă proiectele culturale și educaționale și programele non-guvernamentale prin care se încurajează participarea grupurilor majoritare alături de cele minoritare din diferite școli sau localități, unde cursurile sunt asociate cu activități practice și workshopuri, propunând demersuri adaptabile contextului fiecărei comunități. În formarea formatorilor este importantă abordarea transdisciplinară a problematicii interculturalității, în relație cu antropologia culturală, psihologia socială, managementul soluționării conflictelor, tehnologia educativă etc.

Se impune totodată necesitatea creșterii rolului bibliotecii în

dezvoltarea calitativă a demersului educațional și cultural și găsirea de soluții care includ parteneriate între bibliotecile publice și școlare, asociații profesionale ale bibliotecarilor, instituții de învățământ la toate nivelurile, firme, parteneri sociali, organizații nonguvernamentale și autorități locale, în vederea asigurării comunicării și a educației interculturale astfel încât aceste concepte să nu rămână doar la nivelul „formelor fără fond”.

În concluzie, educația interculturală prin intermediul bibliotecilor publice și școlare vizează să dezvolte: o mai bună cunoaștere a diverselor culturi; capacitatea de comunicare între persoane aparținând unor culturi diferite; o atitudine pozitivă față de diversitatea culturilor și grupurilor din societatea modernă; participarea la interacțiunea socială; stimularea creativității și accesul liber la informație; cultivarea unor valori-cheie precum democrația, respectarea drepturilor omului și ale copilului, justiția socială, echilibrul ecologic, toleranța, pacea, solidaritatea, cooperarea, tradițiile culturale.

Carmen-Leocadia Pesantez Pozo
Director general,
Biblioteca Pedagogică Națională
„I.C. Petrescu”, București

Referințe bibliografice și surse web:

BĂLĂEȚ, Dumitru. Educația prin bibliotecă. O prioritate națională. București: Editura Detectiv, 2008.

CARTA drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Éditions BIOTOP, Paris: Imprimerie Nationale, 2007. (Colecția Mini-Carte)

CAUNE, J. Cultură și comunicare. Iași: Editura Polirom, 2000.

CIOBANU, O.; COZĂRESCU, M. (coord.). Manual de educație interculturală, București: Editura ASE, 2010.

COZMA, T. O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea. Iași: Editura Polirom, 2001.

CUCOȘ, Constantin. Educația. Dimensiuni culturale și interculturale. Iași: Editura Polirom, 2000.

CUSHNER, K. International Perspectives on Intercultural Education, Mahwah, New Jersey:

Lawrence Erlbaum Associates, 1998.

DASEN, P.; PERREGAUX, C.; REY, M. Educația interculturală. Iași: Editura Polirom, 1999.

DEWEY, John. Democrație și educație. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1972.

ISPAS, Sabina. Cultură orală și informație transculturală. București: Editura Academiei Române, 2003.

LEROY, G. Dialogul în educație. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1974.

NEDELICU, A. Fundamentele educației interculturale, Iași: Editura Polirom, 2008.

OSOIANU, Vera. Valoarea bibliotecii publice ca resursă comunitară. În: „Biblioteca”, nr. 3, 2012, p. 70-73.

PĂNIȘOARĂ, I.O. Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională. Iași: Editura Polirom, 2003.

De la biblioteca școlară la biblioteca publică: Disponibil la adresa: <http://facultate.regielive.ro/referate/stiintele-comunicarii/de-la-biblioteca-scolara-la-biblioteca-publica-183919.html> Accesat: 22.10.2012

Educația interculturală – resursă pentru dezvoltarea comunităților multiculturale: Disponibil la adresa: <http://www.asociatia-profesorilor.ro/educatia-interculturala-resursa->

pentru-dezvoltarea-comunitatilor-multiculturale.html Accesat: 22.10.2012

Imaginea bibliotecii în comunitatea locală: Disponibil la adresa: <http://www.slideshare.net/cdbclub/imaginea-bibliotecii-n-comunitatea-locala> Accesat: 22.10.2012

Learning To Live Together: Disponibil la adresa: <http://www.ethicseducationforchildren.org/en/learningtolivetogether.html> Accesat: 24.10.2012

UNESCO/IFLA Manifestul bibliotecii publice 1994. Disponibil la adresa : <http://prolibro.wordpress.com/2008/03/30/iflaunesco-manifestul-bibliotecii-publice-1994/> Accesat: 22.10.2012

UNESCO/IFLA School Library Manifesto. Disponibil la adresa: http://www.unesco.org/webworld/libraries/manifestos/school_manifesto.html Accesat: 22.10.2012

Publicație trimestrială editată de

Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România

Președinte: Dragoș-Adrian Neagu

Dr. Liviu-Iulian Dedi – Redactor-șef
lidediu@gmail.com

Constantin Bostan – Redactor-șef adjunct
bostan_bib_gtk@yahoo.com

Silvia Nestorescu – Secretar de redacție
silvia_nestorescu@yahoo.co.uk

Colectivul de redacție

Ioana Crihană ioanacrihana@yahoo.com

Sorin Burlacu sorinburlacubz@yahoo.com

Monica Avram monavram@yahoo.com

Ștefan Pleșoianu stefanradian@yahoo.com

Claudia Popescu pclaudia@gmail.com

Geta Eftimie geftimie@bvau.ro

Delia Simcelescu – Corector bib@aman.ro

Ileana Rădulescu – Corector bib@aman.ro

George Perșa – Grafician

Editor: ANBPR

Str. Dr. Stănicovici D. Nicolae, nr. 15, et. 2,

050556, București, Sector 5, România

Tel./Fax: 0758.220.290

Email: anbpr_ro@yahoo.com

Sit-ul ANBPR:

www.anbpr.org.ro

ISSN: 2067-4449